

Oponentský posudek bakalářské práce

Vavřinová, Lucie: *Judo – životní styl*. Katedra sociálních věd, FF UPa, Pardubice 2016.

88 stran.

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Lada Viková

Bakalářská práce se zabývá judem jako životním stylem, který je rozebírán na příkladu judistického oddílu v malém městě ve středních Čechách. Autorka si klade otázky, jak judo ovlivňuje život dítěte a jeho rodiny, jaký má vliv na životní styl dětí a mládeže.

Práce je rozčleněna do kapitol zaměřených na popis terénu (školní tělocvičny a jejího okolí a specifikace judistického oddílu – jeho složení), náhledů do historie juda, pozitivní a negativní stránky juda z pohledu jeho aktérů, životní styl spjatý s judem, judo v kontextu rekreačního a vrcholového sportu, popisy rozhovorů s trenérkami a trenéry juda, faktory ovlivňující úspěch, gender, téma šikany a fair play, finanční a sportovní motivace. Práce je doplněna přílohami, složenými z výpisků z deníku, příklady rozhovorů a jídelníčku judisty.

Práce je založena na výzkumu, který probíhal od ledna 2015 do února 2016. Autorka vystupovala v roli „insidera“, působí jako asistentka trenérky u dětí ve věku od 6 do 10 let a zároveň zastupuje dlouhodobě nemocnou trenérku v další kategorii. Svoji pozici poctivě vymezuje, uvádí detailní sebereflexi obsahující popisy a úvahy o limitech a výhodách tohoto postavení, seznamuje čtenáře se svými obavami v souvislosti s přijetím změněné role „z trenérky na výzkumníka“ ve vztahu k respondentům z řad trenérů a rodičů. Objasňuje, jak eticky ošetřila výzkum s dětmi a mládeží mladší 18 let a vyjednávala s jejich rodiči. Skupina respondentů byla složena z dětí (6 ve věku 6-18 let), jejich rodičů (4) a 3 trenérek a trenérů. Otázky byly zaměřeny na to, proč si děti (či jejich rodiče) vybraly judo, jak judo ovlivňuje rodinný život, u trenérů i na vrcholovou úroveň sportu.

Autorka detailně popisuje odlišný styl tréninku pro různé věkové kategorie dětí, očekávání dětí a jejich rodičů týkající se výkonu a cílů této aktivity, podřízení organizace času rodiny tréninkům a závodům, v některých případech i volbu jídelníčku. Poukazuje na utváření vztahů v oddíle, kladení důrazu na vyjádření úcty soupeřům i svému okolí. Z pozitivních dopadů juda mimo jiné uvádí vynikající fyzickou kondici jeho aktérů. Zmiňuje také roli subjektivity rozhodčích a následného dopadu jejich rozhodování na dětské citění. Z negativních aspektů juda uvádí zranění a výrazné omezení dalších volnočasových aktivit. Dochází k závěru, že judo s sebou nese specifický životní styl, který v mnohém ovlivňuje

chod rodiny a který může být i zdrojem rodinných nesvárů. Současně akcentuje i týmový rozměr juda, které se pro mnohé nezúčastněné může jevit spíše jako individuální sport.

Práce je založena na poctivém dlouhodobém terénním výzkumu, spočívajícím v pozorování a ve vedení řady formálních a neformálních rozhovorů. Je zřejmé, že autorka prostředí důkladně zná, ale dokáže se v prezentaci snažit o odstup.

Slabší stránkou bakalářské práce je členění do kapitol a „slovníkové“ vymezení jednotlivých pojmů (str. 14 – například rozvoj, str. 34 - životní styl). Strukturace textu narušuje jeho čtivost (stylem vymezení definic pojmů, návratu k již řečeným pasážím). Autorka jinak nabízí velmi zajímavý vhled i z pozice matky.

Na str. 39 autorka odkazuje na Sekota, ale jeho primárním pramenem byl zřejmě Wacquant. Textem se mihne téma socializace a sociální pole v pojetí Bourdieuho, nicméně není intenzivně rozvíjeno ani v závěru explicitně zvaženo. Poněkud nešťastná je formulace týkající se rozhodčích: *„Jejich subjektivní názor nemusí být objektivní.“* (str. 59) Podkapitolka 4.2. Judo z dnešního pohledu (str. 27) by si buď zasloužila výrazné rozpracování či zakomponování do jiného textu, eventuálně odstranění. Citace z Kutnohorského deníku nevypovídá o plošném pohledu na judo v současnosti, chybí i vymezení prostoru. V práci se vyskytují překlepy a menší množství gramatických chyb.

Předložená bakalářská práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci bakalářského studia oboru sociální antropologie. Na základě výše uvedeného proto navrhuji hodnocení práce velmi dobře plus.

Dne 12. 1. 2017

PhDr. Lívia Šavelková, Ph.D.